

Till
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

e-post:
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L7@regeringskansliet.se

Alvik, 14 juni 2023

Yttrande

Över departementspromemorian ”Ett höjt försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare”

Diarienummer: Ju2023/00106

Sveriges kristna råd är kyrkorna i Sveriges gemensamma organ. Vi samlar 27 medlemskyrkor och 3 observatörer och representerar tillsammans över 6 miljoner medlemmar.

Förslaget berör Sveriges kristna råd i högsta grad, eftersom vissa av våra medlemskyrkor är helt beroende av utländsk arbetskraft. Under utredningen om en *behovsprövad arbetskraftsinvandring (inklusive försörjningskrav)* har vi därför sökt och haft god dialog med justitiedepartementet och den särskilda utredaren.

Vi anser att vi även bör vara remissinstans i detta ärende och lämnar därför våra synpunkter.

Synpunkter på förslaget

Sammanfattning

Sveriges kristna råd välkomnar det angivna syftet att minska utsattheten bland arbetskraftsinvandrare, men

- *avstyrker* förslaget i sin nuvarande form, inte minst eftersom det föreslagna inkomstkravet inte tar hänsyn till förhållandena för flera av våra anställda präster och ordensfolk, och den fungerande praxis som råder i några av våra medlemskyrkor
- *understryker* vikten av att vid en eventuell specifikation av ”god försörjning” enligt 6. Kap 2§ UtL. ta hänsyn till den sammanlagda livssituationen, med olika former av stöd av arbetsgivaren samt försörjningsansvar

- *noterar* att tidigare utredningar har slagit fast att ett höjt inkomstkrav ”inte är ändamålsenligt för att motverka” missbruk gällande arbetskraftsinvandring
- *inväntar processen med tilläggsdirektivet Dir. 2023:25* där undantag från eventuella försörjningskrav behandlas, och understryker vikten av att tänka in präster, ordensfolk och motsvarande tjänster i utformning av ett sådant regelverk
- *anser* att tidigare ordalydelse av kravet, att ”anställningen gör det möjligt för [den presumtiva arbetstagaren] att försörja sig” är ändamålsenlig och att föredra vid en reglering av undantag från eventuella specifika inkomstkrav
- *efterlyser*, om förordningsändringen skulle införas, övergångsbestämmelser som innebär att redan gjorda ansökningar om arbetstillstånd samt ansökningar om förlängning av redan erhållna arbetstillstånd för präster, ordensfolk och motsvarande inte omfattas av de nya inkomstkraven

Kommentar

Ett (för) högt ställt inkomstkrav

I många av våra medlemskyrkor tjänstgör präster, pastorer eller ordensfolk från andra länder, både inom och utanför EU/EES. I en sammanställning till den särskilda utredaren av *en behovsprövad arbetskraftsinvandring*, daterad 12 april, har vi redovisat exempel från våra medlemskyrkor och mera utförligt förklarat struktur och praxis i de respektive sammanhang.

Som där framgår ligger den angivna lönenivån på 80% av medianlön över vad flera av våra medlemskyrkor har som praxis. Medan vissa frikyrkliga samfund, där utländska församlingsledare eller missionärer regelbundet tjänstgör, ligger i närheten av det nämnda kravet, är lönerna i exempelvis Romersk-katolska kyrkan även för en präst i ledande position långt under riktmärket.

Vi välkomnar det i promemorian angivna syftet, att motverka utnyttjandet av utländsk arbetskraft, och instämmer självklart i tidigare försörjningsregelns krav att en anställning bör göra det möjligt för en arbetstagare att försörja sig. Nuvarande utformning av författningsförslaget tar dock inte tillräckligt hänsyn till situationen hos våra medlemskyrkors anställda.

Olika former av stöd och försörjningsansvar

En specificering av kravet på ”god försörjning” (6. Kap 2§ UtL) bör ta hänsyn till den presumtiva anställdas sammanlagda villkor. Hos våra medlemskyrkor finns olika praxis och ordningar som innebär försörjningsstöd bortom enbart lönenivån.

Så har exempelvis den Romersk-katolska kyrkan enligt sin interna rättsordning ett eget försörjningsansvar för samtliga präster och ordensmedlemmar. Det innebär i praktiken att Katolska kyrkan står som garant för de utländska prästernas och ordenssystrarnas försörjning, t.ex. när det gäller bostad eller om det skulle uppkomma någon större, oförutsedd utgift.

Det är viktigt att komma ihåg att emedan den enskilde förvisso är anställd av kyrkan, med allt vad det innebär av arbetsrättsliga ramar, så är relationen mellan den präst- eller ordensvigde och sin kyrka av en annan och långt djupare karaktär än ett klassiskt anställningsförhållande.

Vidare har olika församlingsanställda olika försörjningskrav att ta hänsyn till. En katolsk präst som lever i celibat, alltså ogift och utan barn, som får en bostad tillhandahållen och avger ett löfte om ett liv i enkelhet kan uppnå ”god försörjning” utifrån helt andra lönenivåer än exempelvis en gift ortodox präst som behöver försörja sin familj och hitta bostad på den öppna marknaden.

Ett höjt inkomstkrav anses inte ändamålsenligt

Vi noterar att en statlig utredning i närtid (SOU 2021:88, 5.3.7) fastslår att ”[e]tt höjt inkomstkrav eller en begränsning av anställningsgraden för att beviljas arbetstillstånd behöver inte införas eftersom det inte är ändamålsenligt för att motverka det missbruk som utredningen har kartlagt.”

Tilläggsdirektiv om undantag

Den aktuella promemorian ingår som bekant i en större utredningsprocess om behovsprövd arbetskraftsinvandring. Där tar Dir. 2023:25, *Tilläggsdirektiv till Utredningen om en behovsprövd arbetskraftsinvandring (Ju 2022:11)*, upp behovet av undantagsregler. ”Det kan röra sig om yrken inom vilka det krävs särskild kompetens, erfarenhet eller skicklighet. Det är i dessa fall nödvändigt att möjliggöra undantag från den lönenivå som ska gälla generellt för att inte riskera kompetensbrist.” (ibid., s. 3) Vi anser att detta gäller för exempelvis Romersk-katolska och flera ortodoxa kyrkor.

Den föreslagna förordningsändringen med ett inkomstkrav på 80% av medianlön skulle omöjliggöra nuvarande, fungerande rekryterings- och kallelseordning för flera av våra medlemskyrkor, inte minst den Romersk-katolska kyrkan. I den mån ett specifikt inkomstkrav ska införas alls, vill vi understryka behovet att möjliggöra undantagsregler för präster, ordensfolk och motsvarande tjänster i våra medlemskyrkor.

En ändamålsenlig formulering

Vi vill sammanfattningsvis vädja om att utredningen tar hänsyn till inte minst Katolska kyrkans speciella situation när det gäller frågan om försörjningskrav generellt, och om undantag för vissa yrkesgrupper i synnerhet. Enligt Romersk-katolska kyrkans mening skulle det enklaste och lämpligaste vara om den tidigare försörjningsregeln kunde fortsätta att gälla för präster och ordenssystrar, dvs. ett krav att ”anställningen gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig”.

Behov av övergångsbestämmelser

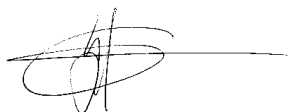
Om förordningsändringen skulle införas enligt nuvarande förslag efterlyser vi övergångsbestämmelser som innebär att redan gjorda ansökningar om arbetstillstånd, samt ansökningar om förlängning av redan erhållna arbetstillstånd för präster, ordensfolk och

motsvarande inte omfattas av de nya bestämmelserna utan utgår ifrån tidigare förordningslydelse och kravnivåer.

Detta är särskilt viktigt om den kompletterande utredningsdelen om undantag från inkomstkravet dröjer. Flera av våra kyrkor har så specifika behov av särskild kompetens gällande språk, rit och kultur att det är helt enkelt omöjligt att ersätta denna anställda med annan arbetskraft inom Sverige eller EU.¹

Indragna eller nekade arbetstillstånd skulle i dessa fall leda till att församlingar förlorar sina nödvändiga kompetenser inom själavård och gudstjänstliv, vilket skulle drabba religionsutövningen och den psykisk-existentiella hälsan inte minst hos människor som har flytt från våldsdrabbade områden och nu försöker etablera sig här i Sverige.

För Sveriges kristna råd

Sofia Camnerin, generalsekreterare, telefon: 08-453 68 01

Handläggare: **Benjamin Ulbricht**, telefon: 08-453 68 08

Sveriges kristna råd är en kristen paraplyorganisation med 27 medlemskyrkor och 3 observatörer. I dessa rymms bredden av olika kristna traditioner i vårt land. Med grund i kristen tro är kyrkorna i Sverige, liksom runt om i världen, engagerade i frågor som rör människors liv, värdighet och rättigheter. Kyrkorna i Sverige har stora kontaktytor med människor i olika livssituationer och vill verka för ett inkluderande samhälle där människors rättigheter och värdighet värnas.

---

¹ Att som alternativ höja lönen för just dessa anställda skulle gå emot exempelvis katolska kyrkans interna ordning och praxis, där lönen för utländsk arbetskraft motsvarar lönen för inhemsk dito. En utländsk hjälppräst har samma lönenivå som en född i Sverige, i dagsläget 18 100 kr.